

Meget stof til eftertanke

Med sit nye stykke konfronterer teaterværkstedet Pilkentafel tilskuerne med det svære spørgsmål om identitet.

ANMELDELSE

Lars Geerdes
lg@fla.de

Sankelmark. Lærerigt, forstyrrende, spændende, foruroligende og ikke mindst både fysisk og psykisk krævende er Teaterværkstedet Pilkentafels nye forestilling med den kontante titel »Wir!«.

Stykkets forfatter, Elisabeth Bohde, har taget 100-året for grænse-
dragningen mellem Danmark og Tyskland som udgangspunkt for en forestilling, der ud over at formidle historiske fakta om forholdet mellem de to lande, hen ad vejen udvikler sig til et spørgsmål om gruppeidentitet og afgrænsning. Det handler i denne forbindelse lige så meget om at bekende sig til sin nationale identitet som om personlige relationer på grund af (formodede) fælles interesser inden for en gruppe.

Det er nogle tunge emner og spørgsmål, Pilkentafel - atter en gang - konfronterer sit publikum med i en opsætning, der overskrider de vante teatergrænser.

Denne gang danner Europa-Akademie Sankelmark rammen om den tankevækkende forestilling. Akademiets gæster deltager normalt i seminarer om alverdens emner. Da det blev grundlagt i 1952 som »Grenz-Akademie« af den tyske grænseforening (Deutscher Grenzverein), handlede de første emner i høj grad om det tyske folk og den tyske nationalitet, ikke mindst for at være en slags bolværk mod det danske.

- Det var en lang vej fra et »Grænseakademi« til et »Europa-akademi«, siger Elisabeth Bohde.

Alligevel er netop 100-året for grænsedragningen, alle søndagstaler til trods, præget af afgrænsninger mellem Danmark og Tyskland, ifølge Bohde symboliseret ved vildsvinehegnet og grænselukningen samt det faktum, at festlighederne i anledning af jubilæet var planlagt mere separat end i fællesskab.

Premieren for »Wir!« fandt torsdag aften sted med et begrænset tilskuertal på 40 på grund af corona. Gæsterne blev straks efter ankomsten behandlet som deltagere i et seminar på akademiet, delt i grupper og konfronteret med opgaver og spørgsmål, de skulle forholde sig til. Her var der endnu meget fokus

Lotta Bohde (i baggrunden) animerer tilskuerne til identitetsstiftende aktioner.

på netop det dansk-tyske forhold, og det var næsten symbolsk, at en helikopter fra Forbundsværnet larmende fløj flere runder over arealet, netop da debatten mellem gæsterne var i gang.

En animator for »seminaret« (i skikkelse af en utrolig temperamentfuld Lotta Bohde) konfronterede bagefter gæsterne med en lang række spørgsmål, som der kun kunne svares ja eller nej til. Fordelingen af svarene blev så brugt som grundlag til at dele deltagerne i fire grupper à ti personer, som angiveligt viste de største overensstemmelser, så de hen ad vejen kunne udvikle en gruppeidentitet. »Vi finder jeres vi« var således overskriften over hele proceduren, som måske blev en smule for lang ved premieren.

I øvrigt bekendte kun én af de 40 gæster sig entydigt til at være dansk, alle andre valgte den tyske side, og på spørgsmålet om, hvem der behersker både dansk og tysk, var der kun få, der svarede ja.

De enkelte grupper blev én efter én sendt på en runde igennem akademiets kælderetage med flere stationer, hvor deltagerne blev involveret i forskellige opgaver og forløb. Særligt tankevækkende var et afsnit, hvor Pilkentafels Torsten Schütte læste fra Susan Sonntags essay om, hvordan grusomme fotografier af krigshandlinger medvirker til, at beskuerne får lov at distancere sig fra det sete og dermed danne et fællesskab - mens berømte krigsfotografier blev projiceret på en væg bag et hegn.

Undervejs blev gæsterne desuden konfronteret med den absurde forestilling om, at udvalgte mennesker - altså de tilstedeværende - kunne

Uwe Schade sørger med sin cello for forestillingens meditative øjeblik.

smalles i særligt beskyttede rum, mens en atomkrig raser uden for. Hvad skulle det dog være godt for at opretholde et kynisk bureaukrati, når man kan se en verden imøde, vel ingen ønsker at leve i?

Spørgsmålet leder til en hurtig gennemgang af en atombunker, som under den såkaldte Kolde Krig blev installeret direkte neden under det ene gæstehus. Selv om denne afsluttende kapitel i forestillingen blev relativt kort, formidlede den dog en frygtindgydende følelse af afmagt.

Efter at alle 40 premiegæster havde gennemført hele turen, blev de samlet på udearealet omkring et bål, hvor der blev serveret varm suppe og sunget sange som »We Shall Overcome«. Elisabeth Bohde konstaterede, at nu var alle med deres fælles erfaringer rystet så meget sam-

men, at der var opstået en følelse af »vi«.

Det gav i hvert fald meget stof til eftertanke.

Til de kommende forestillinger af »Wir!« er der kun få billetter tilbage, som man kan sikre sig via Pilkentafels hjemmeside.

Pilkentafel: Wir! Ein Gelände-spiel in 9 Schritten zur Feier der Abgrenzung. Skrevet af Elisabeth Bohde. Premiere på Akademie Sankelmark torsdag aften.

RESÜMEE

Viel Stoff zum Nachdenken bietet das neue Stück der Theaterwerkstatt Pilkentafel, »Wir!«, das am Donnerstagabend in der Akademie Sankelmark Premiere feierte. Die coronabedingt nur 40 Gäste wurden in dem von Elisabeth Bohde verfassten Stück mit Fragen zu nationaler und Gruppenidentität konfrontiert und im Rahmen einer Art »Seminar« physischen und psychischen Herausforderungen ausgesetzt, die ein Bewusstsein dafür schufen, dass zur Definition der eigenen Identität auch stets die Abgrenzung zu anderen benötigt wird. Die Wandervorstellung über neun Stationen kulminiert in einem beklemmenden Gang durch den unter der Akademie befindlichen Atombunker.

Med til forestillingen hører, at deltagerne til sidst samler sig omkring et bål, hvor der serveres varm suppe og synges fællessang. Fotos: Lars Geerdes